

Anbefalinger til forbedring af vilkår og sikkerhed for sexarbejdere

Indledning

Som fungerende beskæftigelses- og integrationsborgmester i Københavns Kommune afholdt jeg den 29. januar 2025 et rundbordsmøde med centrale organisationer om vilkår og sikkerhed for sexarbejdere.

På baggrund af mødet er der blevet udarbejdet en række anbefalinger til, hvordan sexarbejderes vilkår og sikkerhed for denne gruppe på arbejdsmarkedet kan forbedres.

Følgende organisationer og aktører er medafsender på anbefalingerne:

- Sexarbejdernes Interesse Organisation (SIO)
- Stenbroens Jurister
- The Red Van
- Seniorforsker Sine Plambech, DIIS
- Brugernes Akademi

Med venlig hilsen

Louise Theilade Thomsen (V)

Fungerende beskæftigelses- og
integrationsborgmester

Ligestilling af erhvervet

Gennemgang af den eksisterende lovgivning

Vi opfordrer til, at der igangsættes en gennemgang af den eksisterende lovgivning med henblik på en afdækning af, hvor lovgivningen kan siges at understøtte sexarbejdernes vilkår og sikkerhed, og hvor der er mulighed for forbedringer. Afdækningen skal også gælde rammevilkår og sikkerhed generelt – under hensyntagen til sammenhængen med lovgivningens øvrige formål om at beskytte ofre for menneskehandel til prostitution.

Give sexarbejdere arbejdstagerstatus

Vi opfordrer til at sexarbejde lovgivningsmæssigt sidestilles med andre erhverv. Sexarbejde er et lovligt erhverv i Danmark, og sexarbejdere har ret til at registrere egen virksomhed. Sexarbejdere kan dog ikke registreres som arbejdstagere, da straffeloven forbyder at drive virksomhed med andres prostitution. Det bør undersøges, hvorvidt der er behov for justeringer i gældende lovgivning ift. muligheder for at give sexarbejdere arbejdstagerstatus og derigennem også almindelige arbejdstagerrettigheder, som fx retten til dagpenge og pension. Dette kan fx gøres efter forbillede fra New Zealand, hvor man både har afkriminaliseret sexarbejde, og samtidig sat øget fokus på sikkerhed og rettigheder. Bordeller skal fx leve op til en række sikkerhedsmæssige forhold og kontrolleres jævnligt.

Større økonomisk sikkerhed for sexarbejdere

Muligt for sexarbejdere at være en del af en A-kasse

Det skal gøres muligt for sexarbejdere at være en del af en A-kasse. Pt. kan sexarbejdere ikke melde sig ind i en A-kasse eller fagforening, fordi de ikke må være lønmodtagere. Idet rufferi er forbudt, er der ikke andre end sexarbejderen selv, der må have indtjening af arbejdet (som selvstændig).

Erstatning eller "tabt arbejdsfortjeneste"

Vi opfordrer de relevante ministre til at undersøge mulighederne for, hvordan man kan give sexarbejdere, som ikke er registreret som selvstændigt erhvervsdrivende, bedre muligheder for at opnå erstatning eller "tabt arbejdsfortjeneste". Det kunne være, hvis de har været uarbejdsdygtige i en længere periode – fx som følge af at have været udsat for vold eller voldtægt.

Betalingsplatforme, der understøtter de særlige vilkår i erhvervet

Vi opfordrer til, at der på nationalt niveau tages initiativ til en dialog og evt. samarbejde med den finansielle sektor. Formålet skal være at udvikle eller tilpasse betalingsplatforme, der understøtter de særlige vilkår i erhvervet. Herunder bidrage til, at sexarbejdere gøres mindre udsatte for fx røveri, hvilket kan være en risiko ifm. brugen af kontanter i dag. Der bør også ses på, hvordan man i samarbejde med pengeinstitutterne kan gøre det lettere for seksælgere at oprette erhvervskonti under hensyntagen til hvidvasklovgivningen.

Politiets rolle

"Frit lejde" ordninger

Vi anbefaler, at der lovgivningsmæssigt ses på muligheder for en forsøgsvis etablering af "frit lejde" ordninger, hvor sexarbejdere får mulighed for at anmelde kriminalitet til politiet anonymt. I den forbindelse, kunne man med fordel se på erfaringerne fra det EU-støttede projekt: "Safe reporting - for victims of crime with irregular migration". Det vil være svarende til de frit lejde-initiativer, som er gennemført i forbindelse med aflevering af ulovlige våben. Det vurderes at kunne imødekomme udfordringer med, at en del sexarbejdere ikke anmelder kriminalitet, bl.a. fordi de ikke har lovligt ophold i Danmark.

Fysisk sikkerhed og bedre arbejdsmiljø

Udendørs sexsælgeres sikkerhed

Der er behov for at se på, hvordan udendørs sexsælgeres sikkerhed kan forbedres. De er erfaringsmæssigt nogle af de mest socialt udsatte borgere, ofte med misbrugsproblemer. Vi anbefaler, at der ses på, hvordan der kan skabes klare rammer, lokaliteter og muligheder for at understøtte udendørs sexsælgere i at udføre deres arbejde og hertil knytte åbne, let tilgængelige tilbud ift. sundhed, rusmiddelbehandling, arbejdsmarkedsrådgivning mv.

Viden, kompetencer og opkvalificering

Etablering et nationalt kompetencecenter

Vi opfordrer til, at der fra statslig side ses på muligheder for at understøtte etablering et nationalt kompetencecenter, som har til formål at indsamle viden om sexarbejde. Der er behov for øget forsknings- og oplysningsindsats, så tabuisering og stigmatisering kan modarbejdes. Centeret kan fx have til opgave at levere afstigmatiserende viden og oplysning om sexarbejders vilkår, rettigheder og strukturelle barrierer, som kan bruges af fagprofessionelle og andre, der på forskellig vis har eller kan få kontakt til målgruppen. Herunder bør der særligt være fokus på at sikre en generel opkvalificering af de myndigheder, som seksælgere kommer i kontakt med, hvis de anmelder en forbrydelse. Herunder opkvalificering af politifolk og øvrige medarbejdere i retssystemet.

Økonomisk støtte til en national brancheorganisation

Vi opfordrer til, at der fra statslig side ses på mulighederne for at yde økonomisk støtte til en national brancheorganisation, som bl.a. kan have til opgave at arbejde for mere ordentlige forhold i branchen. Organisationen kan derudover fx varetage juridisk rådgivning, arbejde for at fremme sexarbejderes arbejdsvilkår, formidling af viden om sexarbejdere osv. Det kunne også være en opgave for organisationen at udvikle en branchevejledning (fx retningslinjer ift. sundhed, sikkerhed, og faciliteter som opholds- og spiserum, garderobe, omklædningsrum mv.).